

NIKKI OWEN

VANKI
375

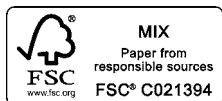
BAZAR

VANKI 375

NIKKI OWEN

VANKI
375

*Suomentanut
Seppo Raudaskoski*

Bazar Kustannus Oy
www.bazarkustannus.fi

Suomentanut Seppo Raudaskoski
Englanninkielinen alkuteos *The Spider in the Corner of the Room*
Copyright © Nikki Owen 2015
Translation copyright © 2020, by Seppo Raudaskoski

ISBN 978-952-279-288-4

Taitto: Jukka Iivarinen / Vitale
Painopaikka: ScandBook, Liettua 2020

1. LUKU

Edessäni istuva mies ei liiku. Hän katsoo suoraan eteenpäin ja tukahduttaa yskäyksen. Aurinko paahtaa huonetta, ja vaikka kiskon paitaani, se liimautuu ihooni. En pidä tästä: hänestä, minusta, tästä huoneesta, tästä... häkistä. Haluaisin repiä hiuksiani, huutaa hänelle, koko maailmalle. En kuitenkaan tee muuta kuin istun. Seinäkello raksuttaa.

Mies panee sanelimensa pöydälle ja esittelee minulle varoittamatta leveän hymyn.

”Muista, että olen täällä auttamassa sinua”, hän sanoo.

Avaan suuni, mutta silloin minussa iskee kipinä ja jokin sisäinen ääni kuiskaa: ”Lähde täältä!” Yritän olla kuuntelematta sitä ja keskittyä johonkin, mihin tahansa mikä suitsisi sisälläni paisuvan tunteen. Mies on kovin pitkä. Liian pitkä tuoliinsa. Hänen selkensä on kyyryssä, vatsa on kuopalla ja jalat ristissä. Hän on 187,9 senttimetrin pituinen ja 74,3 kilogramman painoinen, joten hän voisi juosta yhden kilometrin hengästymättä.

Mies selvittelee kurkkuaan eikä irrota katsettaan minusta. ”Maria. Saanko sanoa Mariaksi?”

Vastaan vaistomaisesti espanjaksi.

”Englanniksi, ole hyvä.”

Yskähdän. ”Selvä. Minun nimeni on Maria.” Ääneni värähtää. Ymmärsikö hän minua? Minun on rauhoituttava. Ajattele: tosiasiota. Hänen kynsiään. Ne ovat puhtaat, kuuratut. Hänen paitansa on valkoinen, kaulusnappi on auki, ja puku on musta. Kallista kangasta. Villaako? Hänellä on silkkisukat ja nahkaiset kansikengät. Käyttämättömän näköiset. Niin kuin hän olisi astunut tänne suoraan muotilehdestä.

Hän tarttuu kynään, ja minä uskaltaudun tarttumaan vesilasiin. Puristan sitä tiukasti, mutta lasin reunan yli loiskuu silti pienen pieniä pisaroita, jotka paljastavat minut. Pysäytän liikkeeni. Käteni tärisee.

”Onko kaikki hyvin?” mies kysyy, mutta en vastaa. Jokin on vialla.

Räpäytän silmiäni. Näkökenttäni – sen eteen on kohonnut maidonvalkea kalvo, verho, naamio. Silmäluomeni alkavat vilkkua, sydän hakkaa, adrenaliini kuohuu elimistössäni. Ehkä se johtuu tästä paikasta ja hänen läsnäolostaan, tai ehkä syynä on se, että minun täytyy puhua ventovieraalle tunteistani, mutta joka tapauksessa mielessäni herää jotakin pelottavaa.

Olen nähnyt sen monesti ennenkin. Muistikuvan.

Se huojuu hetken, asettuu verkalleen. Muutamassa sekunnissa se hahmottuu täydelliseksi. Se levittäytyy edessäni kuin näytelmä. Esirippu nousee, ja olen sairaalan tutkimus-
huoneessa. Valkoisia seiniä, terästä, tärkättyjä vuodevaatteita. Katon loisteputket valaisevat minut räikeästi, paljastavat minut. Ja sitten peräseinän ovesta tulee se mustasilmäinen lääkäri, kuin taikuri joka astuu savun läpi. Hänellä on naamio ja hän pitelee neulaa.

”Hei, Maria.”

Pakokauhu kohoaa minussa kuin tulivuoren laava, niin nopeasti että pelkään räjähtäväni. Hän astuu lähemmäs ja alan tärinästä, yritän paeta, mutta raajoissani on nahkasiteet. Mustasilmän huulet ovat mutrussa, hän on tullut huoneen keskelle, hän kumartuu ylleni, hänen hengityksensä – tupakkaa, valkosipulia, minttupastillia – tuntuu kasvoillani, sieraimissani, ja juuri kun luulen alkavani huutaa, aistin jotakin muuta. Kuiskauksen: ”Hän ei ole totta. Hän ei ole totta.” Kuiskaus leijaillee aivoissani, räpäyttää siipiään, viipyilee ja haihtuu sitten kuin tuulenhenkäys joka jättää ihoni kananlihalle. Oliko ääni oikeassa? Vilkuilen ympärilleni: lääkepulloja, neuloja, taulukoita. Katson käsiäni: nuoret, ei uurteita. Kosketan kasvojani: teini-ikäisen finnejä. Tässä en ole minä, tämä ei ole nykyinen minäni. Mikä tarkoittaa, ettei mikään tästä ole totta.

Mielikuva haihtuu kuin sammuksiin puhallettu kynttilä. Lasken kiireesti katseeni. Puristan juomalasia rystyset valkoisina. Kun kohotan katseeni, näen että edessäni istuva mies tuijottaa minua.

”Mitä tapahtui?” hän kysyy.

Vedän henkeä ja varmistan olinpaikkani. Mustasilmän haju on yhä nenässäni, suussani tuntuu siltä kuin hän olisi tosiaan ollut täällä. Yritän sysätä pelkoni syrjään, lasken vesilasin hitaasti alas ja ristin käteni. ”Muistin jotakin”, sanon hetken kuluttua.

”Oliko se jotakin, mikä on tapahtunut oikeasti?”

”En tiedä.”

”Käykö sinulle usein noin?”

Epäröin. Tietääkö hän jo näistä asioista? Päätän kertoa hänelle totuuden ”Käy.”

Mies katsoo käsiäni ja kääntyy sitten avaamaan kansioita, joissa on valokopioita.

Luotaan katseellani sivuja, jotka hänellä on sylissä. Dataa. Informaatiota. Faktoja, tosiasioita, mustaa valkoisella, ei harmaata, ei välimuotoja tai piilomerkityksiä. Tämä ajatus ilmeisesti rauhoittaa minut, sillä päässäni oleva informaatio alkaa purkautua suustani kuin huomaamatta.

”Kopiokoneiden periaate keksittiin jo vuonna 1440”, minä sanon katsoen tiukasti sivuja, jotka hänellä on käsissään.

Hän kohottaa katseensa. ”Anteeksi kuinka?”

”Kopiokoneet – ne saivat alkunsa, kun Johannes Gutenberg keksi kirjapainon vuonna 1440.” Hengitän ulos. Aivoisani on toisinaan liikaa tietoa. Joskus se vain läikkyy yli.

”Gutenbergin Raamattu”, minä jatkan, ”oli ensimmäinen teos joka julkaistiin monen kappaleen painoksena.” Vaikenen, odotan, mutta mies ei vastaa. Hän on alkanut taas tuijottaa minua, silmät kavenneina, kahtena sinisenä viiruna. Jalkani alkaa väpättää, ja rinnassani leviää tuttu kireys. Alan laskea, jotta rauhoittuisin. Yksi, kaksi, kolme, neljä... Viiden kohdalla katson ikkunaan. Musliiniverhot hulmuavat. Ikkunaruutujen suojana on kalterit. Alapuoleltamme menee ohi kolme bussia, jotka hinkuvat, köhivät sisältään meteliä ja pakokaasuja. Käännyin ja kosketan niskaani kohdasta, joka on ohuiden niskavillojen peitossa. Hikeä noruu kauluksestani sisään.

”Täällä on lämmintä”, sanon. ”Onko täällä tuuletinta?”

Mies laskee paperin eteensä. ”Minulle kerrottiin, että sinulla on verraton kyky painaa asioita mieleesi.” Hän katsoo minua

silmiään siristäen. ”Älykkyydosamääräsi on... korkea.” Hän katsoo papereitaan ja kääntyy sitten takaisin minun puoleeni. ”181.”

En liikahda. Nämä asiat eivät ole yleisessä tiedossa.

”Minun tehtäväni on ottaa potilaista selvää”, hän jatkaa niin kuin lukisi ajatukseni. Hän kumartuu lähemmäs. ”Tiedän sinusta paljon.” Hän vaikenee hetkeksi. ”Tiedän esimerkiksi sen, että täytät tunnollisesti muistilehtiötäsi.”

Katseeni syöksähtää tuolini selkänøjalla roikkuvaan kangaskassiin.

”Miten sinä tiedät muistilehtiöstäni?”

Hän istuu hievahtamatta ja katsoo minua rävähtämättä, hän suoristautuu vasta sitten, kun vaihdan asentoa. Pulssini kiihtyy.

”Tietysti siksi, että siitä on maininta tiedoissasi”, hän sanoo viimein. Hetken hymyilyään hän alkaa tutkia taas papereitaan.

Istun aivan hiljaa, kello tikittää, verhot heilahtelevat. Puhuuko hän totta? Hänen ruumiinsa, hänen ihollaan oleva hiki, se hajahtaa mintulta, kuin hammastahnalta. Vatsaani alkaa vääntää, sillä tajuan että tämä mies muistuttaa minua Mustasilmästä. Ajatus syyttää jälleen sisälläni olevan äänettömän kipinän, se kehottaa minua juoksemaan pakoon, mutta jos lähitisin nyt, jos en suostuisi puhumaan ja tekemään yhteistyötä, ketä se hyödyttäisi? Minuako? Vai häntä? En tiedä tästä miehestä mitään. En yhtään mitään. Ei yksityiskohtia, ei tosiseikkoja. Alan pohtia, olenko tehnyt virheen.

Mies laskee kynänsä pöydälle, ja kun hän työntää muistiinpanonsa vasemmalla puolellaan olevaan kansioon, sen välistä

lennähtää valokuva. Katson alas ja seuraan sen putoamista; henkeni on salpautua.

Kuvassa on se pappi.

Ennen kuin hänet murhattiin.

Mies kumartuu poimimaan kuvan ja roikottaa papin päätä kädessään. Katselemme kuvaa, me kaksi sivustakatsojaa. Ikku-nasta saapuu tuulenpuuska, joka heiluttelee kuvaa puolelta toiselle. Emme sano mitään. Ulkona liikenne humisee ohitsemme ja bussit yskivät savusumua. Ja kuva vain lepattaa. Kallo, luut, liha. Pappi on siinä, ja elossa. Ei kuollut. Ei veriroiskeiden ja sisälmysten tahrима. Hän ei makaa siinä kylmänä ja silmät suuriksi jäähmettyneinä. Hän seisoo elossa, hän hengittää ja on lämmin. Minua puistattaa, mutta edessäni istuva mies ei värähdäkään.

Hetken päästä hän panee kuvan takaisin kansioon, ja minä huokaan syvään. Tasoittelen hiuksiani ja katselen miehen käsiä, kun hän kokoaa papereitaan. Sormet ovat pitkät ja ruskettuneet. Siitä johdun miettimään, mistä hän on kotoisin. Miksi hän on täällä, tässä maassa? Kun tämä tapaaminen järjestettiin, en tiennyt millainen siitä tulisi. En ole vieläkään varma.

”Miltä sinusta tuntui nähdä hänen kasvonsa?”

Hätkähdän hänen ääntään. ”Mitä tarkoitat?”

”Tarkoitan, että miltä tuntui nähdä isä O’Donnell?”

Vajoan syvemmälle tuoliini ja painan kämmenet reisiäni vasten. ”Tuo on se pappi.”

Mies kallistaa päätään. ”Luulitko häntä joksikuksi muuksi?”

”En.” Työnnän karanneen hiussuortuvan korvani taakse. Hän katsoo minua vieläkin. Älä enää katso minua.

Kosketan niskaani. Se on kostea, nahkea.

”Aloittaisin tämän keskustelun nyt virallisesti”, hän sanoo ja tarttuu sanelimeensa. En ehdi esittää vastalauseita. ”Kerrotko alkajaisiksi ääneen – englanniksi – koko nimesi, ammattisi, ikäsi ja syntymäpaikkasi. Sinun täytyy myös mainita rikos, josta sinut tuomittiin.”

Punainen tallennusvalo syttyy. Väri saa minut räpyttelemään silmiäni, haluaisin puristaa ne kiinni loppuiäkseeni. Katselen huoneessa ympärilleni ja yritän rauhoittaa aivoni yksityiskohtien avulla. Täällä on neljä edvardinaikaista tiiliseinää, kaksi nostoikkunaa, yksi ranskalaistyylinen ikkuna, yksi ovi. Yksi uloskäynti. Vain yksi. Ikkunaa ei lasketa – olemme neljännessä kerroksessa. Keski-Lontoossa. Jos hyppään, nopeus ja lentorata ovat luultavasti sellaiset, että murrann toisen jalkani, molemmat lapaluut ja nilkan. Katson jälleen miestä. Olen pitkä, urheilullinen. Osaan juosta. Mutta kuka tuo mies sitten onkin – tai kuka hän sitten väittääkin olevansa – hän voi tietää asioita. Ja minä tarvitsen vastauksia. Minulle on tapahtunut niin paljon. Ja tästä täytyy tehdä loppu.

Näen vilaukselta heijastukseni ikkunasta: lyhyet tummat hiukset, pitkä kaula, ruskeat silmät. Minua katsoo vieras ihminen, äkisti vanhentunut, ryppyisempi, menneisyytensä kolhima. Verhot heilahtavat ruudun eteen, ja heijastus katoaa kuin autiomaan kangastus. Suljen hetkeksi silmäni, ja kun avaan ne, ikkunasta tuleva auringonsäde muuttaa mieleni merkillisen kirkkaaksi, valmiiksi. On aika puhua.

”Nimeni on tohtori Maria Martínez Villanueva, ja olen – olin – konsultoiva plastiikkakirurgi. Olen 33-vuotias. Syntymäpaikkani on Espanjan Salamanca.” Pidän tauon, nielaisen. ”Ja minut tuomittiin katolilaisen papin murhasta.”

Vieressäni oleva nainen nykäisee minua hihasta.

”Häh”, hän sanoo. ”Kuulitko sinä?”

En kykene vastaamaan. Päässäni pyörii huutoja ja hajuja ja kirkkaansinisiä valojoja ja riveittäin kaltereita, ja vaikka miten yritän, vaikka kuinka käsken itseni hengitellä, laskea, keskittyä, en pysty rauhoittumaan, en onnistu karistamaan mielestäni tätä läpätunkevaa sekavaa painajaista.

Saavuin poliisin pakettiautolla. Kymmenen istuinta, kaksi vartijaa, kolme matkustajaa. En liikahtanut, puhunut enkä juuri hengittänytkään koko matkan aikana. Nyt kun olen täällä, hillitsen itseni väkipakolla. Katseeni kiertää ympäristöäni ja pysähtyy lattialaattoihin, jotka ovat yhtä mustia kuin ovetkin. Seinät ovat likaisenharmaat. Kun nuuhkaisen, haistan ilmassa virtsan ja WC-pönttöjen puhdistusaineen. Yhden metrin päässä minusta seisoo naisvartija, ja hänen takanaan on Goldmouthin vankilan päärakennus. Uusi kotini.

Hihastani nykäistään uudestaan. Käännyn katsomaan. Nainen ei ole irrottanut otettaan, hänen sormensa puristavat takkiani kuin ravun sakset. Hänen kyntensä ovat pureskellut, käsien iho on halkeillut kuin puunkuori ja ohuet suonet ovat liian reunustamat.

”Siis hei. Minä kysyin, että mikä sinun nimesi on.” Hän silmäilee minua. ”Oletko sinä joku ulkomaalainen?”

”Minä olen espanjalainen. Minun nimeni on tohtori Maria Martínez.” Hän puristaa minua yhä. En tiedä mitä tekisin. Onko normaalia, että hän pitää kiinni takistani? Tähyilen hädissäni vartijaa.

Nainen naurahtaa. ”Tohtori? Ha!” Hän päästää irti hihastani ja antaa minulle lentosuukon. Irvistän, sillä hänen

hengityksensä haisee ulosteilta. Tasoittelen rypistyneen hihani, pyyhin hänet pois minusta. Pois luotani. Mutta juuri kun luulen, että hän on luovuttanut, hän avaa jälleen suunsa.

”Mitäs helvettiä tohtori teki, että tänne joutui?”

Avaan suuni tiedustellakseni hänen nimeään – niin olen kuullut ihmisten tekevän – mutta vartija käskee meidän siirtyä eteenpäin ja me tottelemme. Päässäni on paljon kysymyksiä, mutta uudet äänet, muodot, värit, ihmiset – ne ovat liikaa. Minulle ne ovat aivan liikaa.

”Minä olen Michaela”, nainen sanoo kävellessämme. Hän yrittää tavoittaa katseeni. ”Michaela Croft”, hän jatkaa. ”Kaverille Mickie.” Hän vetää T-paitansa helmaa ylöspäin.

”Nimi Michaela on heprealainen ja tarkoittaa ’hän joka on Herran kaltainen.’ Mikael on juutalaisen ja kristillisen opin mukaan arkkienkeli”, minä sanon. En kykene hillitsemään itseäni, sanat syöksyvät minusta.

Odotan hänen nauravan minulle, kuten ihmiset aina nauravat, mutta kun naurua ei kuulu, alan tarkastella häntä vaivihkaa. Hän katsoo hymyillen vatsaansa, jossa on napaa kiertävä käärmetatuointi. Kun hän huomaa tuijotukseni, hän antaa paidanhelman laskeutua ja avaa suunsa. Hänen kielessään on kolme nastaa. Hän työntää kieltä pitkälle. Käännän katseeni pois.

Kun olemme päässeet seuraavan oven taakse, meidän käsketään pysähtyä. Missään ei näy vielääkään ikkunoita, missään ei näy uloskäyntiä. Ei pakotietä. Käytävään tulee valo katossa olevista loisteputkista, ja minä lasken montako niitä on. Up-poudun tarkoituksettomaan toimintaan.

”Sinun pitää varmaan siirtyä eteenpäin.”

Hätkähdän. Kahden metrin päässä minusta seisoo keski-ikäinen mies. Hänen päänsä on kallellaan, hänen huulensa ovat raollaan. Kuka hän on? Hän katsoo minua hetken silmiin, hieraisee sitten hiuksiaan ja lähtee kävelemään pois. Nolostuksekseni tajuan, että tuijotan häntä, mutta juuri kun olen kääntymässä pois, hän pysähtyy ja katsoo minua uudestaan. En enää hievahdakaan, olen jähmettynyt, lumottu. Nuo hänen silmänsä. Niiden pohjaton kullanruskea katse vangitsee minut.

”Martínez?” vartija sanoo. ”Jatketaan matkaa. Pistähän vipinäksi.”

Tähyilen, onko mies vielä huoneessa, mutta hän on kadonnut hetkessä. Niin kuin häntä ei olisi ollutkaan.

Vankilan sisätiloissa on kova meteli. Ristin käsivarteni tiukasti rinnalleni ja pidän pääni painuksissa, jotta oloni ei olisi niin sekava. Kuljemme vartijan perässä ääneti. Koetan pysytellä rauhallisena, vakuutella itselleni että pystyn tähän, että selviydyn tässä uudessa ympäristössä kuten kuka tahansa muukin, mutta tämä vankila on minulle kovin vieras ympäristö. Eritteiden löyhyä, huudot, kirkaisut. Minun täytyy päästä käsittelemään aistimuksiani rauhassa, prosessoimaan niitä. Kaikki täällä on tavallisuudesta poikkeavaa.

Michaela kopauttaa minua olkapäälle. Sävähän.

”Näköjään tapasit sen”, hän sanoo.

”Minkä?”

”Goldmouthin johtajan. Se oli se tyyppi, jolla oli kivat silmät ja kallis rusetus.” Hän hymyilee leveästi. ”Pidähän varasi, söpöliini.” Hän laskee kätensä oikeanpuoleiselle pakaralleni. ”Minä olen istunut täällä ennenkin. Vankilanjohtajalla on... sillä on yhdenlainen maine.”

Hän koskettaa minua yhä, haluan että hän ottaa kätensä pois ja jättää minut rauhaan. Olen lyömäisilläni häntä käsi-varteen, kun vartija käskee hänen päästää irti.

Michaela nuolaisee hampaitaan ja irrottaa sitten otteensa. Lihakseni rentoutuvat. Michaela niiskaisee, pyyhkäisee nenäänsä kämmenellään ja lähtee sanaa sanomatta.

Painan pääni ja pysyttelen loppumatkan kaukana hänen takanaan.

2. LUKU

Meidät viedään huoneeseen, jota kutsutaan vastaanotto-alueeksi.

Seinät ovat valkoiset. Tiilien väliset laastiraot on sutattu ruskeiksi, ja kun siristän silmiäni, muoviset suihkuseinät kiiltelevät loisteputkien valossa. Michaela on palannut vierelleni. En tahdo hänen koskettavan minua toiste.

Vartijat pysähtyvät ja ojentavat kaikille vangeille jotakin. Se on 40-sivuinen kirjanen, jossa on selitetty lyhyesti Goldmouthin vankilan säännöt. Minulta kuluu alle minuutti koko kirjasen lukemiseen – televisionkatseluoikeudet, suihkussa käynti, ruumiintarkastukset, kirjastonkäyttöohjeet. Aikatauluja, päiväohjelmia, loputtomasti sääntöjä – tietoa tulee kuin lennätinnauhaa pitkin. Painan mieleeni jokaisen sanan, jokaisen pilkun, jokaisen kuvan. Kun olen valmis, suljen kannet ja katson oikealle. Michaela sivelee kielensä nastoja, puristaa niistä jokaista, irvistää ja sitten hymyilee. Hiki kihoaa niskaani. Haluan kotiin.

”Sinähän luet nopeasti”, hän sanoo painautuen minua vasten. ”Muistatko sinä kaiken? Minä en vittu muista välillä omaa nimeäkään.”

Hän puristelee jälleen nastojaan. Niistä voi koitua ongelmia, ne voivat tulehtua. Minun pitäisi mainita hänelle asiasta. Sillä eivätkö ihmiset tee niin? Auttavat toisiaan.

”Lävistyksen voivat aiheuttaa kieleen hermovaurioita, joiden seurauksena kieli veltostuu, herpaantuu ja muuttuu tunnottomaksi”, minä sanon.

”Siis mitä...?” V-kirjain muotoutuu hänen suussaan, mutta ennen kuin hän ehtii lausua sen, vartija tempaisee kirjasen kädestäni.

”Hei!”

”Riisu”, vartija sanoo.

”Mitä pitää riisua?”

Vartija pyörittelee silmiään. ”Sinähän hauska tyyppi olet, Martínez. Sinun pitää riisua. Ihan simppele juttu. Kaikille vangeille tehdään tullessa ruumiintarkastus.”

Michaela hörähtää. Vartija kääntyy. ”Ole sinä Croft jo hiljaa. Sinun vuorosi on seuraavaksi.”

Koputan vartijaa olkapäälle. Ehkä olen ymmärtänyt väärin. ”Tarkoitatteko, että minun täytyy riisua vaatteeni?”

Vartija tuijottaa minua. ”Ei, kun pidät ne päällä.”

”Ah.” Rauhoitun hieman. ”Selvä.”

Hän pyörittelee päätään. ”Totta kai minä tarkoitan, että riisut vaatteet.”

”Mutta te sanoitte...” Vaikenen, hieron otsaani, käännyn jälleen katsomaan häntä. ”Mutta se ei kuulu minun rutiineihini. Riisutuminen juuri nyt ei kuulu rutiineihini.” Vatsaani alkaa vääntää.

Vartija huokaa. ”No niin, Martínez. Vauhtia siihen. Nyt ei kaivata viisastelua.” Hän tarttuu käsivarteeni, ja minä jäykistyn. ”No voi nyt jumalauta.”

”Päästäkää irti”, minä pyydän.

Mutta hän ei vastaa vaan sysii minut liikkeelle, ja haluaisin puhua, huutaa, kiljua, mutta aavistan että minun ei kannata, aavistan että jos tekisin niin, jos löisin tätä vartijaa lujaa, nyt, kasvoihin, voisin joutua vaikeuksiin.

Kävelemme kaksista pariovista. Ne ovat metallia. Painavia. Sykkeeni kohoaa, vatsassani tuntuu ikävältä. Vartija pysyy koko ajan lähituntumassani. Edessäpäin on kaksi siivoojaa, joilla on sangot ja mopit, ja meidät nähdessään he pysähtyvät, mopit valuvat, vesi ja pesuvaaho noruu raoissa, kuplat tärisevät ja sitten puhkeavat yksi kerrallaan, vesi imeytyy saumalaastiin, katoaa ikuisiksi ajoiksi.

Käännös kulman ympäri ja vielä kaksi ovea, niin saavumme uuteen huoneeseen. Sen koko on neljä kertaa neljä metriä, ja siellä on hyvin lämmintä. Takkini liimautuu ihoon, jalkani vapisevat. Suljen silmäni. En voi muuta. Minun on pakko ajatella, rauhoittua. Kuvittelen mielessäni kotia, Espanjaa. Appelsiini-lehtoja, auringonpaistetta, vuoria. Kaikkea mitä suinkin keksin, kaikkea mikä vie ajatukseni pois sieltä, missä olen. Siitä, mitä olen.

Kuulen yskähdyksen ja avaan hitaasti silmäni. Edessäni on toinen vartija, joka istuu pöydän ääressä. Hän yskäisee uudestaan ja katsoo silmälasiansa yli kulmat kurtussa. Hiki ja kuumuus kutittavat jalkaani. Kumarrun kohottamaan lahjettani ja raavin.

”Seiso suorassa.”

Vartija kivahtaa käskynsä samaan sävyyn kuin äitini puhuttelee palvelusväkeään. Suoristaudun.

”Sinä olet se papintappaja”, hän sanoo. ”Tunnistin sinut lehtikuvasta. Meinaatko ruveta käymään täällä vankilakappelissa?” Hän nauraa. Takanani seisova vartija yhtyy nauruun.

”En käy kirkossa”, vastaan kummissani.

Vartija lakkaa nauramasta. ”Et varmaan niin.” Hän kallistaa päätään. ”Suosittelen että hankit vähän massaa. Tuollainen laiha ja nätti nainen tämmöisessä paikassa.” Hän viheltää ja pudistaa päätään. ”Mutta kiva rusketus.”

Vartija hermostuttaa minua – tuo nauru ja ivallinen sävy. Tiedän, millaisia hänenlaisensa voivat olla. Kiskon takkiani alemmas, käteni ovat liukkaat, puristan hampaitani yhteen juuri sen verran että pysyn hiljaa, että ajatukseni pysyvät pääni sisällä. Minun tekisi valtavasti mieli huiskia käsilläni, mutta jokin tässä paikassa – tässä vartijassa – viestii, että en saa tehdä niin.

Istuva vartija avaa kansion. ”Täällä sanotaan, että olet espanjalainen.”

Vastaan *castellanoksi*.

”Englanniksi, hyvä ihminen. Täällä puhutaan englantia.”

”Kyllä”, minä sanon. ”Olen espanjalainen. Kastilialainen. Ettekö kuule korostustani?”

”Tämä tyyppi on mielestään tosi fiksu.” Käännyin. Puhuja on vartijoista toinen.

”Sitähän täällä kaivattiin”, istuva vartija sanoo. ”Jotain helvetin neropattia.” Hän kauhoo lusikalla sokeria pöydällä olevaan teemukiinsa. Yhtäkkiä tajuan, että en ole juonut mitään moneen tuntiin.

”Haluaisin vettä.”

Vartija ei ole kuulevinaan. ”Sinä teet Martínez täällä niin kuin käsketään”, hän sanoo mukiaan hämmentäen.

Hän on pannut siihen sokeria neljä kukkuralusikallista. Katson hänen vatsaansa. Pyöreä. Se ei ole terveellistä. Ennen

kuin ehdin estää, suustani tulee diagnoosi. Se virtaa kuin puro uomassaan.

”Sinulla on liikaa rasvaa keskivartalossa”, minä sanon, ja sanat soljuvat kiireesti. ”Sen vuoksi sinulla on keskimääräistä suurempi riski sairastua sydän- ja verisuonitauteihin. Jos panet jatkossakin sokeria tuohon...” vaikenen hetkeksi. ”Oletan, että tuo on teetä. Silloin sydänvaivojen vaara kasvaa, samoin kakkostyyppin diabeteksen.” Lopetan ja vedän henkeä.

Vartija on pysäyttänyt lusikkansa kesken liikkeen.

”Minähän sanoin”, sanoo seisova vartija.

”Riisu”, istuva vartija sanoo hetken päästä. ”Nyt riisut, viisastelija.”

Mutta en pysty. En voi riisuutua. En täällä. En nyt. Sydämeni alkaa lyödä kiivaammin, vilkuilen hädissäni sinne tänne, sisälläni voimistuu alkukantainen ääni, joka käskee minun käpertyä kerälle, suojautua.

”Pitää ne riisua”, istuva vartija sanoo huolettomasti. Hän puhaltaa teehensä. ”Goldmouthiin tullessa riisutaan aina.” Hän juo mukistaan. ”Meidän pitää tehdä sinulle ruumiintarkastus. Nyt heti.”

Pakokauhu – aistin sen tulevan. Sydämenlyöntini. Sykkeeni. Etsin kiireesti kiintopistettä ja päädyn istuvan vartijan kasvoihin. Hänen leukansa on aknearpien pilkuttama, ja hänen punaisilla poskillaan risteilee kahdeksan verisuonta. ”Käytätkö alkoholijuomia?” minä päästän suustani.

”Mitä?”

Ehkä hän ei kuullut. Moni ihminen näyttää seurassani kuurolta, vaikka ei sitä olekaan. ”Käytätkö alkoholijuomia?” minä toistan.

ELINKAUTISEEN TUOMITTU NAINEN SALALIITON JÄLJILLÄ

Maria Martinez, huippuälykäs plastiikkakirurgi ja Asperger-henkilö, astuu sisään vankilan ovista lontoolaisen papin murhasta elinkautiseen tuomittuna. DNA-todistusaineisto kertoo Marian olleen murhan tapahtumapaikalla, mutta hänellä ei ole illan tapahtumista minkäänlaista muistijälkeä. Maria on vakuuttunut syyttömyydestään. Kunnes hän alkaa muistaa tarkemmin. Outo huone. Vieraita ihmisiä. Joku tuijottaa häntä.

Lähestyessään totuutta Maria sotkeutuu mysteeriin, jonka lonkerot ulottuvat valtioiden rajojen yli. Nurkkaan ajettuna hänen täytyy taistella, ei vain todistaakseen syyttömyytensä vaan pysyäkseen elossa.

Nikki Owen kietoo *Vanki 375* -trillerissä lukijan nopetempoisten tapahtumien verkkoon, joka pitää otteessaan viimeisille sivuille asti.

